

Belediyelerin Kütüphane ve Bilgi Hizmetlerinde Yenilikçi Yaklaşımlar: Buca Belediyesi Örneği

Prof. Dr. Coşkun Polat

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Türkiye, polatcoskun@karatekin.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali Akkaya

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Çankırı, mehmetaliakkaya@karatekin.edu.tr

Öz

Yerel yönetimler hizmet verdikleri bölgenin kültürel ve toplumsal yapısı, o bölgede yaşayan insan profili ile beklentileri hakkında doğrudan gözlemlerin yapılabildiği ve daha doğru bilgilerin derlenebildiği kurumlardır. Derlenen bilgiler ve gözlemler ışığında vatandaşlarının çok farklı alanlardaki taleplerini karşılamayı hedefleyen belediyelerin yürüttükleri/yürütmeleri gereken etkinliklerden biri de kültür ve sanat faaliyetleridir. Arşivler ve müzeler ile birlikte bu faaliyet türünün en önemli unsurlarından biri de kütüphanelerdir. Ülkemiz yerel yönetim idari yapılanmasında çok örneği olmayan biçimde ilçe belediyesine bağlı bir müdürlük olarak kütüphane hizmeti veren, yanı sıra ülkenin iyi örneklerinden biri olarak doğrudan belediye başkanlığına bağlı işleyişi olan Toplumsal İletişim Merkezi ile vatandaşın her türlü bilgi talebini karşılamayı amaçlayan Buca Belediyesi, bu yönüyle Türkiye'nin yüz akı belediyelerindendir. Çalışmada; 460 bini aşan nüfusu ile İzmir'in ve Türkiye'nin en büyük ilçelerinden biri olan Buca Belediyesinde yürütülen ve yenilikçi yaklaşımlarla daha ilgi duyulur hale getirilen kütüphane hizmetleri ile kent sakinlerine sunulan diğer bilgi hizmetleri hakkında bilgi verilerek bu konuda farkındalık yaratılması amaçlanmıştır. Araştırmanın kapsamı Buca Belediyesi olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda, Buca Belediyesine bağlı olarak hizmet veren Kütüphane Müdürlüğü ile Buca Toplumsal İletişim Merkezi (Buca TIM)'nin yürüttüğü kütüphane ve diğer bilgi hizmetleri çalışmanın çerçevesini oluşturmuştur. Çalışmada, Kütüphane Müdürlüğüne bağlı olarak hizmet veren kütüphane, kitap kafe, Küçük Sabaflar Sokağı ve sokak kitaplıklarını ziyarette belediyede kütüphane ve bilgi hizmetlerine önem veren bir düşünce ve yapılanmanın olduğu tespit edilmiştir. İlgili birimleri ile yapılan

görüşmelerden elde edilen bilgiler ve derlenen veriler, kütüphane ve diğer bilgi hizmetleri açısından Buca Belediyesinin ülkemizdeki iyi uygulama örneklerinden biri olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: *Kütüphane, bilgi hizmeti, belediye, belediye kütüphanesi, belediye bilgi hizmeti, Buca.*

Giriş

Bilgi, tarih boyunca insanla birlikte anılan, bireylerin ve toplumların yaşamını kolaylaştıran, her açıdan güçlü olmalarını sağlayan temel unsurlardan biri olagelmıştır. Tarih sayfaları bilginin insanlık için önemi ve anlamını tüm yalınlığı ile ortaya koyan sayısız örneklerle doludur. Bilginin dünyasında yaşanan nicel ve nitel değerlendirme, bilgi ve bilgi kaynakları için daha sistematik bir yaklaşımı ve koruyup kullanmayı gerekli kılmıştır. Söz konusu gereklilik önce “bilgi merkezi” kavramını, bilginin kullanımındaki artışın yaygınlaşması ve sürekliliği ile birlikte de “bilgi merkezi türlerini” ortaya çıkarmıştır. Bu etki zincirinin ortaya çıkmasına aracılık ettiği en önemli bilgi merkezleri türlerinden biri de yerel yönetim/belediye bilgi merkezleridir.

Yerel yönetimler hizmet verdikleri bölgenin kültürel ve toplumsal yapısı, o bölgede yaşayan insan profili ile beklentileri hakkında doğrudan gözlemlerin yapılabilirdiği ve daha doğru bilgilerin derlenebildiği kurumlardır. Derlenen bilgiler ve gözlemler ışığında vatandaşlarının çok farklı alanlardaki taleplerini karşılamayı hedefleyen belediyelerin yürüttükleri/ yürütmeleri beklenen etkinliklerden biri de kültür ve sanat faaliyetleridir. Arşivler ve müzeler ile birlikte kütüphaneler de bu faaliyet türünün en önemli unsurlarındandır. Ülkemiz yerel yönetim idari yapılanmasında çok örneği olmayan biçimde ilçe belediyesine bağlı bir müdürlük olarak kütüphane hizmeti veren, yanı sıra ülkenin iyi örneklerinden biri olarak doğrudan belediye başkanlığına bağlı işleyişi olan Toplumsal İletişim Merkezi ile vatandaşın her türlü bilgi talebini karşılamayı amaçlayan Buca Belediyesi, bu yönüyle Türkiye'nin yüz akı belediyelerindendir.

Çalışmada; 460 bini aşan nüfusu ile İzmir'in ve Türkiye'nin en büyük ilçelerinden biri olan Buca Belediyesinde yürütülen ve yenilikçi yaklaşımlarla daha ilgi duyulur hale getirilen

kütüphane hizmetleri ile kent sakinlerine sunulan diğer bilgi hizmetleri hakkında bilgi verilerek bu konuda farkındalık yaratılması amaçlanmıştır. Kültür Bakanlığına bağlı halk kütüphanelerinin yerel yönetimlere devri konusunun yüksek sesle tartışıldığı günümüz Türkiye'sinde, kütüphane hizmetlerinin başarısı açısından belirleyici olanın kütüphanenin hangi kuruma bağlı olduğunun değil, o kurumun kütüphaneyi ve bilgi hizmetlerini ne ölçüde sahiplendiği gerçeğini ortaya koyduğu ölçüde araştırma amacına ulaşacak ve anlam kazanacaktır. Çalışmanın kavramsal altyapısının oluşturulduğu bölümlerinde ağırlıklı olarak betimleme yönteminden yararlanılmıştır. Buca Belediyesi ve Buca Belediyesi Kültür ve Bilgi Hizmetlerinin ele alındığı alt başlıklarda ise yüz yüze görüşme tekniğine ve kurum faaliyet raporlarına başvurulmuştur.

Bu çalışma; bilgi ve belge yönetimi paydaşları ile konuyla ilgili diğer yerel yönetimlerin Buca Belediyesi tarafından kent sakinlerine verilen kütüphane ve bilgi hizmetlerinin daha bilinir olmasını sağlayacaktır. Bu bilinçlilik durumu hem Buca Belediyesinin mevcut kütüphane ve bilgi hizmetlerinin nicelik ve nitelik itibarıyla değerlendirilmesi ve geliştirilmesine ilişkin öneriler sunulması, hem de sonuçların ülkenin farklı belediyelerine örnek teşkil etmesi noktasında hizmetlerin verimliliğinin artırılması ve kalitesinin yükseltilmesi çabasına dönüşebilecektir.

Bilgi Merkezi ve Türleri

Temel amacı bilgiye gereksinim duyanlarla bilgi kaynaklarını buluşturma olan bilgi merkezlerinin, bu amacı gerçekleştirmedeki temel işlevleri de bilgi kaynaklarının düzenlenmesi, çağdaş yöntem ve araçlarla hizmete sunulması ve korunmasıdır. Türü ne olursa olsun tüm bilgi merkezleri için ortak olan bu amaç ve işlevlerin yanı sıra sahip olduğu çeşitli özellikler onların farklı türlerde anılmasına neden olmaktadır. İdari yapılanma, derme özellikleri, hitap edilen kitle, bağlı olunan kurum, özel amaçlar, vb. gibi özellikleri itibarıyla bilgi merkezlerini üç farklı türde ve bunların işlevlerine bağlı olarak da alt türlerde ele almak mümkündür*;

* Çakın, İ. Bilgi ve Belge Yönetimine Giriş Ders Notları, Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, 2013. 20 Mayıs 2016 tarihinde <http://www.acikders.net/mod/resource/view.php?id=1178> adresinden erişildi.

Halk Kütüphaneleri

- Çocuk
- Gezici
- Belediye Kütüphaneleri

Okul Kütüphaneleri

- İlköğretim Kütüphaneleri
- Ortaöğretim Kütüphaneleri

Araştırma Kütüphaneleri

- Milli Kütüphaneler
- Üniversite Kütüphaneleri
- Özel Kütüphaneler

Bilgi kaynaklarının hizmete sunulması, korunması ve geleceğe aktarılması bağlamında yukarıda sayılan geleneksel kütüphane türü ayırımına bilgi merkezleri yaklaşımıyla arşivleri ve müzeleri de eklemeksizin sınıflandırma eksik kalacaktır:

Müzeler

- Genel Müzeler
- Özel Müzeler
- Kent Müzeleri

Arşivler

- Güncel Arşivler
- Tarihi Arşivler
- Kent Arşivleri

Kent ve Kentleşme Kavramı

İnsanı diğer canlılardan özgün kılan ayrıcalıkların başında, toplumsal yaşam gereksinimi ve sosyal yaşam becerisi gelir. Toplumsal yaşam gereksiniminin bir parçası olarak insan önce yakın çevresi, ardından da çevresi ile iletişim kurmaya başlar. Söz konusu iletişim süreci içinde geliştirilen her türlü yapıp etmeler de insanı sosyal varlığa dönüştürür.

Toplumsallaşmayı ve sosyalleşmeyi getiren bu iletişim sürecinin seyrini belirleyen ise genellikle “bilinen, aşına olunan yakın

çevre ve çevre” ile iletişimde olmayı tercih etmektir. Bu yakın çevre de sırasıyla aile, mahalle, semt ve kenttir.

Genel bir yaklaşımla; farklı sosyal sınıflardan oluşan bir toplumun, yapay çevreyi doğal çevreye egemen kıldığı bir ortamda ve kentsel yaşam kurallarına uygun olarak yaşamlarını sürdürdükleri yerleşme yeri olarak nitelenen kent kavramına ilişkin farklı disiplinlerde yapılmış çok sayıda tanım vardır. (Mumford, 1997; Kaya, Şentürk, Danış ve Şimşek, 2008). Türk Dil Kurumu tarafından da “tarım dışı etkinliklere, özellikle işleyim ve hizmet etkinliklerine dayalı, on binden daha kalabalık nüfuslu yerleşim yeri” (TDK, 2016) olarak tanımlanan kent kavramına bakış açısı değiştikçe kent tanımı da değişmektedir. Nüfus büyüklüğü, idari statü, nüfusun yapısı, işbölümü ve uzmanlaşma, örgütlenme biçimi, işlev alanlarındaki farklılaşma, iş gücünün sektörel dağılımı, heterojenlik, fiziksel doku, üretimin yapısı gibi ölçütler söz konusu değişikliği şekillendiren temel dinamiklerdir (Dinçer’den aktaran Kaya, 2007, s. 4-5).

Kentler tarihin değişik dönemlerinde farklı sosyo-ekonomik işlevleri üstlendiğinden, kent kavramı da bu işlevsel değişime uygun olarak her dönemde farklı bir içeriğe sahip olabilen dinamik bir nitelik taşımaktadır. Bu dinamiklik yüzyılımızın en önemli olgularından biri olan kentin tanımında tam bir kavram birliğine ulaşılmada bazı güçlükler ortaya çıkarmaktadır. Söz konusu güçlükler, bir ülke için somut ölçütlere dayanılarak yapılan bir kent tanımının bir başka ülke için büyük aykırılıklar göstermesine yol açmaktadır. Bu olgu her dönem ve her ülke için geçerli, aynı zamanda kent araştırmalarında kullanılacak ortak bir kent tanımına ulaşılmada da zor hale getirmektedir (Kent ve Temel Özellikleri, 2015). Tanım zenginliği ve değişen kent algısı ışığında, 21’inci yüzyılda henüz geçerliliği olan kent tanımı; artan bir nüfus yoğunluğuna sahip, sosyal ve toplumsal hayatın mesleklere ve iş kollarına göre organize edildiği, üretimin ağırlıklı olarak sanayiye dayandığı, insan ilişkilerinin yoğunluğunun azalıp mesafesinin arttığı yerleşim birimi şeklinde yapılabilir.

İnsanın kent yaşantısına geçişinin tarihi M.Ö. 3500’lü yıllara kadar gider. Tarihte ilk kentler Yakın Doğuda, Fırat ve Dicle nehirlerinin arasında kalan Mezopotamya bölgesinde kurulmuştur. Bu coğrafya; tarımsal üretimin büyük akarsulardan sağlanan sulama sistemler ile yürütüldüğü, zaman zaman bu

akarsuların taşmasından kaynaklanan su baskınlarının ya da kuraklıkların yaşandığı ve bu nedenle artık-ürün stoklamanın sınırlı olduğu bir bölgedir. Yaşam kalitesinin artmasını engelleyen bu sorun karşısında insanların birlik olarak merkezileşmesi ve bol ürün verimliliğine ilişkin çözüm arayışları konusunda sağlanan başarı Mezapotamya'da kentlerin temel oluşum noktasıdır. (Huot, Thalmann veValbelle, 2000, 27). Diğer yandan, aşağı yukarı aynı dönemde Mısır'da Nil, Hindistan'da İndüs ve Çin'de Sarı Nehirleri civarında da kent özellikleri gösteren toplumsal yerleşim yerlerinin oluşmaya başladığı görülür (Özer, 2013, s.13-15). Bu dönemde kurulan kentler, çoğunlukla nehir ya da göl kenarlarında oluşturulmuştur. Çünkü bu bölgeler, tarımsal faaliyet, ulaşım ve ticaret için en uygun yerler olmuştur.

Antik çağın en büyük kenti, bir buçuk milyon nüfusa sahip Roma'dır. O döneme kadar kurulan kentlerin bazıları günümüzdeki gibi büyük olmuştusa da işlevleri açısından farklı özellikler gösterirler. Orta Çağın surlarla çevrili kentleri, savunma gereksinimleri nedeniyle kendi içlerine kapalı kentler olmuşturlar. Bu dönemde kurulan kentler savunma ya da ekonomik işlevlere sahipti. Günümüzdeki anlamıyla ilk kentlerin ortaya çıkması için Endüstri Devrimini beklemek gerekmiştir. Endüstri Devrimi ile birlikte kentlerin ekonomik yapısı tamamiyle değişir. Makineye dayalı üretimin yapılması ile geleneksel kent yapıları ortadan kalkar. Fabrikaların yakınına kurulan ve kente göç eden insanların oluşturduğu sanayi kentleri doğmaya başlar. Artık kent ve işlevleri için üretimin korunması, dinsel yaşam biçimi, şehrin güvenliği ve doğal kaynaklara erişebilirlik asıl belirleyici faktörler olmuştur. Bu süreçte kent kültürünü oluşturan temel değişkenlik bir krallık/imparatorluğa bağlı olma ya da bağımsız şehir devleti olma ayırımında yaşanmıştır (Sevindi, 2003, s. 77). 20'inci yüzyıl ile birlikte kentlerde yaşanan –kontROLSÜZ– nüfus artışı kentlerin işlevi ve planlanmasındaki öncelikleri değiştirmiştir. Daha az alanda daha çok konut inşa etmek, değişen yaşam merkezlerinin yerini önceden tahmin ederek bunun üzerinden sağlanacak rant söz konusu önceliklerden bazılarıdır (Akkaya, 2015, s.501-502).

İnsanın evriminde yaşanan sosyal ve toplumsal değişim ile farklılaşan işlevler doğrultusunda, bir yerleşim biriminin kent niteliğini taşıması için belirlenen özellikler şunlardır (Erkan, 2010; Weber, 2012);

- Belli bir nüfus büyüklüğüne ve nüfus yoğunluğuna erişmiş olması,
- Tarımsal üretimden daha ileri bir üretim düzeyi olan sanayi üretimine geçmiş olması ve bununla birlikte hizmet sektörünün gelişmiş olması,
- Yerleşim yerinin fiziksel altyapısının belli bir düzeye ulaşmış olması,
- Geleneksel aile yapısının çözülerek yerini çekirdek aile yapısına bırakmış olması,
- Nüfusun büyük oranda örgütlenmiş, karmaşık iş bölümüne ve yüksek uzmanlaşma düzeyine erişmiş olması,
- Yerel değerlerin yerini, ulusal değerlerin veya evrensel değerlerin almış olması,
- Geleneksel ilişkilerin (cemaat toplum tipinin) çözülüp bireysel ilişkilerin ya da bireysel çıkarların ön plana çıkmış olması,
- Eğitim düzeyinin kırsal kesimdeki eğitim düzeyinden yüksek olması ve çocuk bakım ve eğitiminde aile dışı kurumların gelişmiş olması,
- Sosyal normların yerini, resmi denetleme kurumlarının almış olması,
- Statülerin aileden gelmeyip, bireylerin kendi çabaları ile kazanılmış olmaları.

Bir kenti anlamak, tanımlamak, açıklamak ve gelişimini doğru yorumlamak için kentin oluşum sürecindeki değişkenleri, toplumsal yapının anlaşılmasını sağlayacak davranış biçimlerini, tarihi, ekonomik ve sosyal dinamiklerini bilmek gerekir. Her kent için özgün olan bu değerler konusundaki bilinçliliğin artmasına paralel olarak; 20'inci yüzyılın başından itibaren kentleşme kavramı sosyolojik bir bakış açısından değerlendirilmeye başlanmış, kentli nüfusu da başta gelişmekte olan ülkeler olmak üzere tüm dünyada artmıştır. Türkiye bu değişimin en hızlı yaşandığı ülkelerden biridir. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2015 yılı sonuçlarına göre Türkiye nüfusunun %91'den fazlası, kent olarak tanımlanan il ve ilçe merkezlerinde yaşamını sürdürmektedir (Türkiye İstatistik Kurumu, 2015).

Belediyelerin Kültür ve Bilgi Hizmetleri

Yerel yönetim ya da yerinden yönetim anlayışının yasal adlandırılması olan belediyeler¹, genel demokrasi anlayışı

¹ Ülkemizde İl Özel İdareleri ve Köy Yönetimi de yerel yönetimler kapsamında olmasına karşın, yerel yönetimler yaygın olarak belediyelere atfen kullanılan bir idari yapılanmadır.

içerisinde “seçilmiş olmanın” verdiği temsiliyet gücü, idari yapılanma ve bütçe kullanımındaki nisbi serbestlik nedeniyle hedef kitleyi etkilemede avantajlı kurumlar konumundadır. 5393 Sayılı Belediye Kanununa² göre belediyeler; “Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi”dir. Aynı kanunda belediyelerin görevleri de; “imar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı..., kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini” yapmak ve yaptırmaktır.

Belediyelerin asli görevleri arasında yer alan kültür hizmetleri bağlamında Kanun’un 77 maddesinde; “Belediye; sağlık, eğitim, spor, çevre, sosyal hizmet ve yardım, kütüphane, park, trafik ve kültür hizmetleriyle yaşlılara, kadın ve çocuklara, engellilere, yoksul ve düşkünlere yönelik hizmetlerin yapılmasında belde de dayanışma ve katılımı sağlamak, hizmetlerde etkinlik, tasarruf ve verimliliği artırmak amacıyla gönüllü kişilerin katılımına yönelik programlar uygular. Buna göre yöre halkına yönelik kütüphane hizmetleri de belediyelerin asli vazifelerindedir. Ayrıca okul kütüphaneleri de dâhil eğitimi destekleme adına yapılacak tüm faaliyetler belediyelerin görevleri arasında yer almaktadır. Bu nedenle yerel düzeyde kütüphane ve bilgi hizmetleri belediyelerin kültürel hizmetler kapsamında düşünüp planladıkları ve gerçekleştirdikleri, yerel ve ulusal düzeyde katma değer anlamında belki de en fazla yararın elde edildiği hizmetlerdendir.

Amacı, misyonu ve hedefleri doğrultusunda belediyelerin kültür ve bilgi hizmetlerini genel anlamda aşağıdaki başlıklar ile ifade etmek mümkündür;

- Merkezi yönetime bağlı halk kütüphanelerinin verdiği hizmetlerin tümünü kapsayacak nicelikte ve nitelikte kütüphaneler açmak,
- Bu kütüphanelerde yerel konularda araştırma yapacaklara yardımcı olacak özel bilgi kaynaklarını bulundurmak,
- Halkın okuma, bilgi ve kültür düzeyinin yükseltilmesine yönelik etkinlikler düzenlemek,

² Belediye Kanunu, sayı 5393, kabul tarihi 3.7.2005, T.C. Resmi Gazete, 13.7.2005, sayı 25874.

bu konuda merkezi yönetim halk kütüphaneleri ile işbirliği içinde bulunmak,

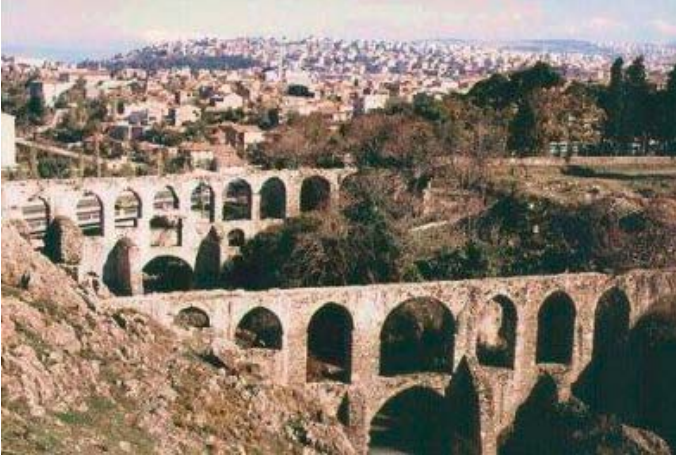
- Kentin kültürel belleğini oluşturan yazılı, basılı, görsel-işitsel ve elektronik her türden bilgi ve belgeleri toplamak, düzenlemek, korumak ve hizmete sunmak,
- Hizmet vermekle yükümlü olduğu yörede yaşayan özel grupların (engelliler, yaşlılar, çocuklar, yoksullar, mahkûmlar, vb.) bilgi gereksinimlerini karşılamak üzere özel mekânlar açmak ve hizmetler sunmak,
- Yörenin eğitim kurumlarının kitap ve kütüphane gereksinimlerini karşılamasına katkı sağlamak,
- Kütüphane ve bilgi hizmetlerinin çağdaş, yenilikçi ve katılımcı bir yaklaşımla planlanması ve yürütülmesine yönelik girişimlerde bulunmak.

Buca ve Buca Belediyesinin Tarihi

Ege Denizinin iki yakası, tarih boyunca yeryüzünde insanlığın seyrine yön veren medeniyetlerin yaşadığı coğrafyalardan biri olmuştur. Aynı zamanda tarihe mal olmuş kanlı uygarlık savaşlarına ev sahipliği yapan bu toprakların en önemli yerleşim yerlerinden biri de 2000 yılı yakın Smyrna adıyla bilinen İzmir'dir. İyon Krallığından Pers İmparatorluğuna, Bizans kültüründen Türkiye Cumhuriyetine kadar parçası olduğu her siyasi yapının en önemli ve gelişmiş yaşam merkezlerinden biri olmayı başaran İzmir'in en eski yerleşim yerlerinden biri ise Buca'dır.

İzmir'i çevreleyen yükseltilerden biri olan Nif Dağı'nın güneyinde yer alan Buca, tarihi Kral Yolunun³ hemen yanında olmanın da ayrıcalığı ile Antik Çağdan itibaren sürekli canlı, nüfus popülasyonunu koruyan ve kültürel renkliliği ile dikkat çeken bir yerleşim yeri olagelmıştır (Aras, 2000; Aksoy, 2002; Cadoux, 2003). İlk toplumsal organizasyonun M.Ö. 7'inci yüzyılda Anadolu'da yaşanan İyon göçü sırasında oluşmaya başladığı sanılan kentte sırasıyla Lidyalılar (M.Ö. 610-546), Persler (M.Ö. 546-333), Büyük İskender ve Makedon Krallığı (M.Ö. 333-323), Pergamon [Bergama] Krallığı (M.Ö. 263-130) ve Romalılar ile Bizanslılar (130 - 1076) hâkim olmuşlardır. Bizans İmparatorluğu döneminde Kohi adıyla bilinen yerleşim yerinin adı daha sonra *Gonia*, ardından *Bugia* olmuş, zamanla da *Buca*'ya dönüşmüştür (Buca, izmirfx, 2015).

³ Kral Yolu: Büyük bir bölümü Önsayadaki ticaretin devinimi ile kendiliğinden oluşan, M.Ö. 5'inci yüzyılda Pers Kralı II. Darius tarafından Ege kıyılarından Pers şehri Siraz'a kadar geliştirilerek, karakollar ve konak yerleri ile güvenlik altına alınan ve Pers Kral Yolu olarak da bilinen tarihi seyahat ve ticaret yolu.

Şekil 1. Buca Kızılçullu Su Kemerleri (İZTO, 2016)

Kral Yolu güzergâhının bir parçası olan İzmir, 17'nci yüzyılda Anadolu'ya gelen Uzak ve Ortadoğu bağlantılı kervan ticaret yollarının son durağı haline gelmiştir (Bauden, 2003; İzmir Valiliği, 2016). O zamana kadar Rumların ağırlıkta olduğu orta ölçekli bir Ege köyü olarak kalan, sakinlerinin tarımla, özellikle de bağcılıkla ilgilendiği Buca İzmir'in parlayan yıldızına dönüşmeye başlamıştır (Şenyapılı, 2005, s. 27).

Şekil 2. Buca Kervan Köprüsü (İzmir Valiliği, 2016)

Buca'nın yıldızını parlatan ve Smyrna'nın hızla büyüyen ve gelişen yerleşim yerine dönüştüren bu değişimde, aynı yüzyıl içinde İmparatorluk bünyesinde yaşayan gayrimüslim zümrenin

yanı sıra Osmanlı'da ticaret ile uğraşmak için aileleri ile birlikte Avrupa'dan gelen tüccarların bölgeye yerleşmeye başlaması da etkili olmuştur. Yaşanan bu değişimle birlikte Buca'da ortaya çıkan dini ve kültürel çeşitlilik Cumhuriyet'in ilk yıllarına, hatta 20'inci yüzyılın ikinci yarısına kadar korunmuştur. Günümüzde dahi Buca'da bu renkliliğin izlerini görmek olanaklıdır. Çok kültürlü bu toplum içerisinde nüfus ve etkinlik açısından ön plana çıkan grup ise İngiliz vatandaşlarıdır.

Şekil 3. 1834 yılında açılan Buca All Saints British Protestan Kilisesi
(Buca Belediyesi, 2016)

Buca'nın tarihini biçimleyen diğer bir olgu, 1860 yılında İngiliz Aydın Demiryolu (Otoman Railways) Şirketi tarafından, Türkiye'nin ilk iki demiryolu bağlantısından biri olan İzmir-Aydın tren yolunun Buca'ya uzatılmasıdır. Parasido'dan⁴ ayrılan bir hat Buca ya bağlanmış, ardından şirketin üst düzey yöneticilerinin Buca ya yerleşmesiyle artık banliyöye dönüşen kentin yaşantısı daha da canlanmış (Yaranga, 2002, s.53). Tren yoluyla bağlantılı olarak bir başka gelişme de 1856 Paradiso-Buca arasındaki bir düzlükte, Bornovalı Whittall ve Bucalı Rees ailelerinin öncülüğünde yaptırılan at koşusu alanındaki yarışların, tren yolunun yapımından sonra düzenli olarak sürdürülmüş olmasıdır (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2016).

⁴ Parasido, Buca'nın günümüzde Şirinyer olarak bilinen ve zaman zaman Buca kadar popüler olan semtinin eski adıdır. Semtte 19'uncu yüzyılda at yarışlarının yapıldığı yer günümüzde Şirinyer Hipodromu olarak faaliyetine devam etmektedir.

Şekil 4. Eski Amerikan Koleji Saat Kulesi (IZTO, 2016)

19'uncu yüzyılın ikinci çeyreği ile birlikte Balkanlarda yaşanan milliyetçilik akımı ve Türk vatandaşların Anadolu'ya zorunlu göçü ile Türk popülasyonu artan İzmir ve Buca'daki nüfus dengesi, Balkan Savaşlarının ardından Levantenlerin aleyhine biraz daha değişmiştir (Buca Belediyesi, 2016). I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşının sıcak ve sürekli eylem merkezlerinden biri olan İzmir, İstanbul ve Ankara ile birlikte Cumhuriyet dönemi Türkiye'sinin de sosyal, siyasi ve ekonomik seyrini doğrudan belirleyen kenttir. Bu apolet, şehrin en kalabalık iki ilçesinden biri olan Buca'ya da hem farklı fırsat ve olanaklar hem de çeşitli sorumluluk ve görevler getirmektedir.

1950'li yıllara kadar eski kentsel yapısını ve ölçeğini koruyan Buca'nın Aşağı Mahalle olarak adlandırılan kısmında daha çok memur ve iş adamı aileleri, Yukarı Mahallesinde ise tarımla uğraşan göçmen kesim yaşamını sürdürmüştür. Bu dönemde 10 bin nüfuslu bir bucak olan Buca, bir banliyö olma kimliğini tam anlamıyla korumuştur. Çünkü deniz kıyısına yaklaşık 10 km. mesafede olan kentin İzmir ile bağlantısını sağlayan başlıca ulaşım aracı trendir (Buca, izmirfx, 2015). Kentin onlarca yüzyılda inşa ettiği kendine özgü toplumsal yapısının korunmasını sağlayan bu statü yüzyılın ikinci yarısı ile birlikte değişmeye başlamıştır.

Şekil 5. Buca'dan Bir Enstantane, 2015

Cumhuriyetin ile birlikte belediye statüsü kazanmış olan Buca, 1987 yılında yürürlüğe giren 3392 sayılı yasa ile ilçe olmuştur. 3 köyü ve bir beldesi olan kentin yüzölçümü 134 km²'dir. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2015 yılı sonuçlarına göre nüfusu 470.768⁵ olan Buca'da %99'luk bir okuryazar oranı vardır. 39 yıllık bir tecrübe ile kendisine bağlı 39 merkez mahalle ve 4 taşra muhtarlığı ile vatandaşlarına hizmet veren Buca Belediyesinin hizmet alanı içerisinde ülkemizin köklü üniversitelerinden biri olan Dokuz Eylül Üniversitesi merkez kampüsü ve kampüs dışında konuşlanan Eğitim, Hukuk, İktisat ve İşletme Fakülteleri de yer almaktadır.

Şekil 6. Buca Belediyesi Binası

⁵ İlçe nüfusu Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sisteminin <https://adres.nvi.gov.tr> adresinden alınmıştır.

Eski İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlarından Ahmet Piriştina'nın oğlu Levent Piriştina'nın başkanlığını yaptığı belediye teşkilatı, 36 müdürlük ve belediyeye bağlı iki kuruluştan oluşmaktadır. Doğrudan başkanlığa bağlı Toplumsal İletişim Merkezi (TİM), Basın Yayın ve Halkla İlişkiler, Bilgi İşlem, Kültür ve Sosyal İşler ve Kütüphane Müdürlükleri belediye bünyesinde kültür ve bilgi hizmeti verilen birimlerdir. Söz konusu birimlerin tamamında istihdam edilen çalışan sayısı 100'den fazladır (Buca Belediyesi, 2016). Bu noktada dikkat çekici olan; belediye teşkilatı içerisinde –ülkemizde çok az ilçe belediyesinde uygulanan– yalnızca belediye kütüphanecilik hizmetlerinden sorumlu olan bir müdürlüğün (Kütüphane Müdürlüğü) oluşturulmuş olmasıdır.

Buca Belediyesi Kültür ve Bilgi Hizmetleri

Buca Belediyesinde vatandaşa sunulan kültür ve bilgi hizmetlerinin önemli bölümü, her ikisi de ülkemiz belediyecilik anlayışının ilk uygulama örneklerinden olan *Kütüphane Müdürlüğü* ve *Toplumsal İletişim Merkezi* tarafından yürütülmektedir.

21 Ocak 2015 tarihinde kurulan Kütüphane Müdürlüğü, başta belediyenin oluşturulduğu ilk günden itibaren Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde hizmet veren halk kütüphanesi olmak üzere, tüm kütüphanecilik hizmetlerinin yürütülmesinin sorumluluğunu üstlenen belediye birimi kimliğini almıştır. Bu noktada ülkemizde çok az sayıda ilçe belediyesinde kütüphanenin ve kütüphane hizmetlerinin müdürlük düzeyinde bir yaklaşımla ele alındığını yeniden vurgulamak yerinde olacaktır.

14 kişinin⁶ istihdam edildiği Kütüphane Müdürlüğü bünyesinde kütüphanecilik hizmetlerinin ücretsiz olarak yürütüldüğü bir halk kütüphanesi, bir sahaflar sokağı, iki kitap kafe, üç sokak kitaplığı ve kütüphanelere gidemeyen engelli vatandaşlara evde kütüphane hizmeti verilmesi için kullanılan bir mobil gezici kütüphane aracı vardır. Bu birimlerin ortak amacı; ilçedeki eğitim ve öğretimi desteklemek, vatandaşların araştırma, öğretim ve eğitim ihtiyaçlarını karşılamak olarak belirlenmiştir (Kütüphane Yönetmeliği, 2015).

⁶ Çalışanlardan hiç biri Bilgi ve Belge Yönetimi alanında lisans eğitimi almamıştır.

Şekil 7. Buca Belediyesi Halk Kütüphanesi, 2016

Belediye kütüphane hizmetlerinin merkezinde yer alan halk kütüphanesi 1989 yılında belediye ile birlikte faaliyete geçtiğinde 3 bin kitaplık bir koleksiyona sahiptir. Günümüzde kütüphanenin dermesi yaklaşık 22 bin kitaptan oluşmaktadır. Kütüphane raflarında 9 bin kitap okura sunulurken, görece daha az tercih edilen 12 bin kitap şu an için depoda tutulmaktadır. Yetkililerle yapılan görüşmede, bu kitapların başta eğitim kurumları olmak üzere gereksinimi olan kurum ve kuruluşlara bağışlanmasına ilişkin protokol çalışmalarının devam ettiği bilgisi verilmiştir.

Şekil 8. Buca Belediyesi Halk Kütüphanesi, 2016

Daha çok öğrencilerin istek ve beklentilerinin dikkate alındığı dermede dünya klasikleri, popüler yayınlar ile araştırma ve inceleme kitaplarının yanı sıra dinden sanata, politikadan

edebiyata pek çok alana ilişkin bilgi kaynakları yer almaktadır. Kütüphanede tamamında internet erişiminin olduğu altı bilgisayar kullanıcıların hizmetine sunulmuş durumdadır. Bu bilgisayarlardan bir tanesi görme engelliler için özel donanımı olan ve yalnız görme engellilerin kullanımına ayrılmış bilgisayardır.

Şekil 9. Buca Belediyesi Halk Kütüphanesi, 2016

Bağışlanan nitelikli kitapların de dermeye katıldığı kütüphaneye 2016 yılı içinde yeni kitap alınması için belediyeden 100 bin liralık bütçe ayrılmıştır. “e-Kütüphane”⁷ adıyla sınırlı bir otomasyon sistemine geçiş sürecinin yaşandığı ve 5 personel ile hizmetlerin yürütüldüğü kütüphanenin kısa vadeli hedefi; tamamı güncel ve açık raf sistemi ile okura sunulabilen 25-30 bin kitabın yer aldığı bir bilgi merkezi olmak olarak ortaya konulmuştur. Üyelere 15 gün süre ile 2 kitabı ödünç verildiği kütüphaneye üye olunabilmesinin tek koşulu ilçe sınırları içerisinde gösterilebilecek bir ikamet adresidir. 2015 verilerine göre 2730 üyenin olduğu kütüphanede yıl içinde 5 binin üzerinde kitap ödünç verilmiştir. Kütüphane binası ile bitişik bulunan ve aynı mimari özelliklere sahip olan, alt katında tam kapasite ile faaliyet göstermeyen bir yemekhanenin, üstünde ise belediye tarafından işletilen bir kafeteryanın da kütüphaneye dâhil edilerek mevcut kütüphanenin yetenek ve olanaklarının artırılması Kütüphane Müdürlüğü'nün orta erimli hedefleri arasında yer almaktadır.

⁷ Kütüphane Müdürlüğü yöneticileri ile yapılan görüşmede bu otomasyon sistemi ile kitabın yerinin bulunması ve gösterilmesinin, ödünç verme süreci ile bu sürecin takibinin, kaynak taramasının ve kütüphane içinde ayrı bir koleksiyon olması düşünülen “kent belleği” bölümünün işleyişinde kolaylık ve hizmetlerde verimliliğin hedeflendiği belirtilmiştir.

Şekil 10. Halk Kütüphanesine katılması düşünülen kafeterya, 2016

Kitap ve kütüphane hizmetlerine ilişkin misyonun “kitap ve kitap okuma konusunda farkındalık yaratmak için sokağa ve sokaktaki insana dokunmak, o insanın da kitaba dokunmasını sağlamak gerekir” biçiminde ortaya konulduğu Buca Belediyesinde bu doğrultuda verilen hizmetlerden bir diğeri de aynı yerde hizmet veren Mini Sahaflar Sokağı ile Kitap Kafedir. Kısa sürede şehrin kitap okuma merkezleri arasındaki yerini alan sokak ve kafe, kentin sayfiye yerlerinden biri olan Yedigöller’de, haftanın her günü kent sakinlerine hizmet vermektedir.

Şekil 11. Buca Belediyesi Kitap Kafe, 2016

Tamamı belediyeye bağışlanan kitaplardan oluşan 3 bini aşkın kitabın yer aldığı Sahaflar Sokağı ile Kitap Kafe kent sakinleri için kitapla buluşma noktalarından biri olmuştur. Belediyenin “okumak bize iyi gelecek” sloganı ile yola çıktığı kütüphane hizmetlerinden biri olan sokak ve kafede vatandaşlar Kütüphane Müdürlüğüne bağlı personelin gözetiminde kitaplardan yararlanmakta hatta ödünç verme sistemi üzerinden istedikleri kitapları ödünç alabilmektedirler (Buca Belediyesi, 2016).

Şekil 12. Buca Belediyesi Küçük Sahaflar Sokağı, 2016

Kent sakinlerinin bir şeyler yiyip içerken aynı zamanda kitap okuyabildikleri kitap kafenin müdavimleri arasında çocuklardan ev hanımlarına, üniversite öğrencilerinden bölge esnafına kadar farklı demografik özelliklerde okurlar yer almaktadır. Yaklaşık 2 yıldır hizmet veren sahaflar sokağı duyarlı vatandaşların bağışları ile dermesini her geçen gün arttırmaya devam etmektedir.

Şekil 13. Buca Belediyesi Kitap Kafe, 2016

Sahaflar sokağına bağışlanan kitapların 2 bin tanesi belediyenin “vatandaş kitapla buluşturma, kitabı okura götürme” amacı doğrultusunda, yeni yıl kutlama etkinlikleri kapsamında 2015 yılının son günü kentin önemli ortak yaşam alanlarından biri olan *Çevik Bir Meydan*’ında kurulan “kitap ağacına” konularak ücretsiz alınabilmesi için kent sakinlerine sunulmuştur. Etkinlik

Bucalılar tarafından ilgiyle karşılanmış ve 2 saat içinde kitap ağacında tek kitap kalmamıştır. Bu yoğun ilgi nedeniyle belediye tarafından kitap ağacı etkinliğinin sürekli faaliyetler kapsamına alınması ve her yılbaşında tekrarlanması kararı alınmıştır (Buca Belediyesi, 2016).

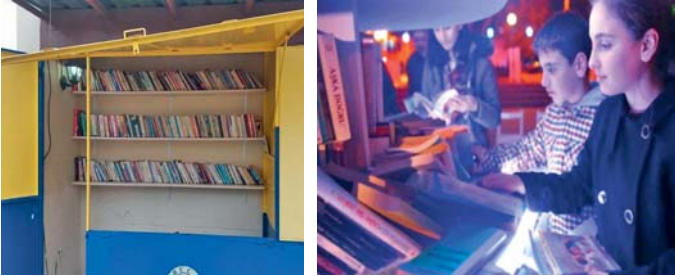
Şekil 14. Çevik Bir Meydanı Yılbaşı Kitap Ağacı, 2016

Buca Belediyesi tarafından yürütülen bir diğer kütüphane hizmeti de “sokak kütüphaneleri” projesidir. Vatandaşların kitap ile temasını sağlamak ve insana kitabı sevdirmek için, şehrin insan dolaşımının yoğun olduğu belirli bölgelerine aslında her biri küçük birer kitaplık olan kütüphaneler kurarak kitap ve kitap okuma konusunda farkındalık yaratmak amacıyla yola çıkılan proje kapsamında şu ana kadar 3 tane sokak kütüphanesi kurulmuştur. Başında bir sorumlunun olmadığı sokak kütüphanelerinin fiziksel varlığı ve hizmet devamlılığı tamamen vatandaşların duyarlılıkları ve bu kitaplıkları sahiplenmeleri ile sürdürülmektedir. Dermesinin tamamı kent sakinlerinin bağışladığı kitaplardan oluşan sokak kütüphanelerinde hem kitap bağışi hem de ödünç alınan kitap konusunda yoğun bir hareketlilik yaşandığı için bu kütüphanelerde toplam kaç kitabın olduğu güncel olarak takip edilememekle beraber, 3 kütüphanedeki kitap sayısının 2 bin civarında olduğu düşünülmektedir (Buca Belediyesi, 2016). Sokak kütüphanelerine ya da belediye bünyesinde kütüphane hizmeti veren diğer birimlere kitap bağışlamak isteyen bir vatandaşın istemesi durumunda kitapların o kişinin evine gidilerek alınması ve kendisine bir teşekkür yazısı verilmesi de belediyenin kütüphane hizmetleri arasında yer almaktadır.

Şekil 15. Buca Belediyesi Sokak Kitaplığı, 2016

Buca Belediyesi'nin belli aralıklarla ünlü yazarları Bucalı vatandaşlarla bir araya getirmeyi hedeflediği "Kitap Kulübü" projesi 2015 yılı ile birlikte belediyenin bilgi ve kültür hizmetleri arasındaki yerini almıştır. Kitap Kulübünün ilk konuğu aynı yılın Şubat ayı içinde kent sakinleri ile buluşan usta öykü ve roman yazarı İnci Aral olmuştur. Buca Belediyesi Olimpik Yüzme Havuzu Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen söyleşiye kent sakinleri büyük ilgi göstermiştir. Kitap Kulübü etkinliğinin ikincisine yazar Seda Diker, üçüncüsüne de edebiyatçı Murathan Mungan konuk olarak davet edilmiştir. Kent sakinlerinin tüm konuklara büyük ilgi gösterdiği kitap kulübü projesi uzun soluklu olması amaçlanan etkinlikleri arasındaki yerini almıştır.

Şekil 16. Buca Belediyesinin kütüphane hizmetleri, 2016

Doğrudan belediye başkanına bağlı birimlerden biri olan Toplumsal İletişim Merkezi (TİM)'nde kültür hizmetleri ön plandadır. 2014 yılında kurulan ve 10 personel ile hizmetlerin yürütüldüğü Toplumsal İletişim Merkezinin temel amacı belediye hizmetleri ile sosyal yaşama ilişkin beklentileri karşılamak ve buna yönelik uygulamaları kolaylaştırmaktır (Buca Belediyesi, 2016). Vatandaşa danışma, bilgi,

bilgilendirme, dinleme ve yönlendirme hizmetinin verildiği merkez sağladığı uygulama başarısı ile aynı zamanda belediyenin diğer müdürlüklerin başarısını ve verimliliğini de arttırmaktadır. Dernekler, gençlik ve spor esnaflar, istihdam, engelliler ve muhtarlık olmak üzere altı ayrı masada hizmet veren Toplumsal İletişim Merkezinde gençli ve spor masası en yoğun bilgilendirme ve yönlendirmenin olduğu birimlerden biridir. Toplumsal İletişim Merkezi kurulmadan önceki dönem iş akışı ve yoğunluğu ile Merkez faaliyete geçtikten sonraki iş akışı ve yoğunluğu karşılaştırıldığında belediye bünyesindeki hemen tüm birimlerde yaklaşık %30'luk bir iyileşme yaşandığı ortaya çıkmıştır (Buca Belediyesi, 2016). Bu değişim Merkezde verilen bilgi hizmetinin hem belediye hem de kent sakinleri için ne kadar önemli ve yararlı olduğunu göstermektedir. Özellikle kentte gerçekleştirilecek kültür, sanat ve spor etkinlikleri ile içeriğine yönelik ilk bilgilendirmenin yapıldığı birim olan Toplumsal İletişim Merkezinin bu özgülüğü dikkate alındığında kentin TİM'in kentin kültürel yaşamında ve kent sakinlerinin bu kültürel yaşamın aktörlerinden biri olmasının sağlanmasında, şehrin kültürel gelişmişliğini beslemede vazgeçilemez bir yerinin olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Sonuç ve Değerlendirme

Çalışma kapsamında Buca ve Buca Belediyesine ilişkin derlenen veriler, belediye yöneticileri ve çalışanları ile yapılan yüz yüze görüşmeler ve kurum faaliyet raporları ışığında varılan sonuçlar kısaca şöyle sıralanabilir;

- Buca'da kütüphane hizmeti, belediye ilçe belediyesi kimliği kazandığı andan itibaren sürekli var olan hizmetlerden biridir.
- Mevcut belediye yönetimi de belediyenin kütüphane hizmetlerini ve bu hizmetlerin başarısını önemsemektedir.
- Kütüphane hizmetlerinin belediye organizasyonunda –ülkemizde az rastlanan bir uygulama olarak– “müdürlük” düzeyinde teşkilatlandırılması bilgi hizmetlerinin belediye tarafından ne denli önemsendiğinin bir göstergesidir.
- Doğrudan belediye başkanlığına bağlı olan ve kent sakinleri tarafından kısa sürede benimsenen “TİM”, belediyenin farklı alanlardaki hizmetlerine ilişkin en önemli bilgilendirme merkezi konumundadır.

- Kütüphane Müdürlüğü teşkil edileli henüz 2 yıl olmasına karşın; “sahaflar çarşısı”, “kitap kafe”, “sokak kitaplıkları”, “kitap ağacı” gibi yenilikçi ve sürekli projelerle kitap ve kütüphane konusunda kentte ciddi bir farkındalık yaratmayı başarmıştır.
- Belediye tarafından sürekli bir “kitap bağış kampanyası” düzenlenmekte ve bu kampanya vatandaşlar tarafından büyük ilgi görmektedir.
- Çeşitlenerek gelişen ve yönetim tarafından sürekli gündemde tutulmaya çalışılan kütüphane hizmetleri kent sakinlerinin de dikkatini çekmiş, bu ilgi hem belediye bünyesinde yürütülen kitap ve kütüphane hizmetlerinden yararlananların hem de bağışlar ile bu hizmetlere destek verenlerin sayısını arttırmıştır.
- Kütüphane Müdürlüğü bünyesinde 14 kişi istihdam edilmesine karşın bunların hiçbirisi Kütüphanecilik/Bilgi ve Belge yönetimi alanında lisans eğitimi almamıştır. Hem belediye yönetimi hem de kütüphane müdürlüğü bu durumun kütüphane hizmetleri açısından büyük bir eksiklik olduğunun farkındadır ve bunun en önemli eksiklikleri olduğunu açık yüreklilikle itiraf etmektedir.
- Kütüphane Müdürlüğünde bilgi profesyoneli istihdam edilmesi belediyenin yakın gelecekteki hedeflerinden biri olarak ortaya konmuştur.
- Yöneticiler ve personelin dikkat çekecek yeni hizmetler ve etkinlikler konusunda sürekli bir arayış içinde olmaları ve bu konuyu çok önemsemeleri, Buca Belediyesi kütüphane hizmetleri için en umut verici yan olarak görünmektedir.

Araştırmada elde edilen veriler ve varılan sonuçlar doğrultusunda Buca Belediyesi tarafından yürütülen kütüphane ve bilgi hizmetlerinin geliştirilmesi, bu sürecin yenilikçi uygulamalarla zenginleştirilmesi ve söz konusu uygulamalara yönelik kent sakinlerinde bir farkındalık ve aktif katılım arzusu yaratılmasına ilişkin ortaya konan öneriler ise şunlardır;

- Kütüphane Müdürlüğü bünyesinde bir –verilen bilgi hizmetlerinin çeşitliliği ve coğrafi dağılımı dikkate alındığında olanaklıysa daha fazla –bilgi profesyonelinin istihdam edilmesi Kütüphane Müdürlüğünün ilk önceliği olmalıdır.

- Belediyelerin kütüphane ve bilgi hizmetleri açısından ulusal çapta başarılı uygulama örneği ortaya koyan yerel yönetimlerle iletişim kurulması Buca Belediyesinin kütüphane ve bilgi hizmetlerini zenginleştirecektir.
- Bölgede yer alan diğer belediyelerle kütüphane ve bilgi hizmetleri konusunda yürütülecek işbirliği ve üstlenilebilecek rehberlik görevi hem kent sakinlerinde hem de diğer belediyelerde Buca Belediyesinin yürüttüğü kütüphane ve bilgi hizmetlerinin farkındalığını ve saygınlığını attıracaktır.
- Kütüphane hizmetlerinin yürütülmesi sırasında ilçede bulunan eğitim kurumları ile işbirliğinin artırılması belediyenin kültür hizmetlerinin bilinmesi ve daha anlamlı olması açısından katkı sağlayacaktır.
- İlçede hemen her yaşta kent sakininin ilgisini çeken “kitap kafe”lerin sayısını ve kitlelere erişim kolaylığını arttırmak belediyenin kütüphane hizmetlerinin daha çok bilinmesini sağlayacaktır.
- “Kitap Kulübü” projesinin daha sık aralıklarla tekrarlanması ve daha düzenli hale getirilmesi kent sakinlerinin kitaba ve kitap okumaya olan ilgilerini arttıracaktır.
- Henüz çok yeni bir uygulama olan “e-Kütüphane Projesi”nden yalnız belediyenin web adresini ziyaret edenlerin değil, daha çok kent sakininin haberdar olması ve uygulama konusunda bilgilendirilmesi sağlanmalıdır.
- Ciddi bir kullanıcı kitlesi olan Belediye Halk Kütüphanesinin genişletilmesi projesi en kısa zamanda uygulamaya konulmalıdır.
- Belediye Halk Kütüphanesinin büyütülmesiyle, 2016 yılında 100 bin liralık bütçe ile zenginleştirilmesi planlanan dermenin okurla daha çok buluşması sağlanacaktır.
- Belediye Halk Kütüphanesinin, Sahafılar Sokağının ve Kitap Kafenin en önemli kullanıcı grubunu oluşturan Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerinin bu merkezlere olan ilgisini ve kullanım yoğunluğunu arttırmak için doğrudan üniversiteyi hedef alan bir halkla ilişkiler ve pazarlama planı geliştirilerek bu planın uygulamaya konulması, belediyenin kütüphane ve bilgi hizmetlerinin hem kalitesini arttıracak hem de yenilikçi uygulamalar açısından yeni ufuklar açacaktır.

Demokrasi teamüllerine göre seçimle yönetime gelen siyasi oluşumların ve figürlerin temel amaçlarından biri de başarılı hizmet ve uygulamalarla seçmenlerinin beklentilerini karşılamak ve bu seçmen kitlesi tarafından yeniden siyasi iktidar kılınmaktır. Günümüzde siyasi iktidarın başarısının göstergesi olarak kabul edilen altyapı çalışmaları, çevre düzenlemeleri gibi başlıklardan biri de vatandaşına verdiği kütüphane ve bilgi hizmetleridir. Söz konusu gerçekliğin her geçen daha belirgin ve hissedilir hale gelmesine paralel olarak, belediyelerin kütüphane ve bilgi hizmetlerine verdikleri önem ve uygulama çeşitliliği de artacaktır. Bilgi profesyonellerinin bu sürece katılmasının yoğunluğu sürecin başarısında belirleyici olacak temel dinamiklerden biri olacaktır.

Kaynakça

- Akkaya, M. A. (2015). A Research on Awareness Level of Ahmet Piriştina Izmir City Archive and Museum in The Town. *Türk Kütüphaneciliği*, 29(3), 499-514.
- Aksoy, Y. (2002). *Smyrna İzmir Efsaneden Gerçeğe*. İzmir: İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- Aras, A. (2000). 2000 Yüzyıl Öncesinden İzmir. *İzmir Kent Kültürü Dergisi*, 2, 237-242.
- Bauden, F. (2003). *İzmir Gezisi: Antoine Galland'ın Bir Elyazması (1678)*. (E. Üyepazarıcı Çev.). İzmir: İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- Belediye Kanunu. (2005). *T.C. Resmi Gazete*, 25874, 13 Temmuz 2005.
- Buca. (2015). 11 Şubat 2016 tarihinde http://izmirfx.mekan360.com/iys_ilcelerimiz,sehirID=35,ilceID=438,kriter39=40,icerik=167,sayfa=1-ilcelerimiz-izmir-buca-tarihi.html adresinden erişildi.
- Buca Belediyesi. (2016). *Tarih, İzmir Buca Belediyesi*. 17 Ocak 2016 tarihinde <http://www.buca.bel.tr> adresinden erişildi.
- Buca Belediyesi Kütüphane Müdürlüğü Görev ve Çalışma Yönetmeliği*. (2015). 13 Nisan 2016 tarihinde <http://www.buca.bel.tr/files/1438695611.doc> adresinden erişildi.
- Cadoux, C. J. (2003). *İlkçağda İzmir: Kentin En Eski Çağlardan İ.Ö. 324'e Kadar Tarihi*. (B. Umar Çev.)İstanbul: İletişim Yayınları.

- Çakın, İ. (2013). *Bilgi ve Belge Yönetimine Giriş Ders Notları, Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü*. 20 Mayıs 2016 tarihinde <http://www.acikders.net/mod/resource/view.php?id=1178> adresinden erişildi.
- Erkan, R. (2010). *Kentleşme ve Sosyal Değişme*. (3. bs.). Ankara: Bilimadamı Yayınları.
- Huot, J. L., J. P. Thalmann ve D. Valbelle (2000). *Kentlerin Doğuşu*. (A. B. Girgin Çev.) Ankara: İmge Yayınları.
- İzmir Valiliği. (2016). *İlçelerimiz, T. C. İzmir Valiliği*. 13 Ocak 2016 tarihinde <http://www.izmirkulturturizm.gov.tr> adresinden erişildi.
- İZTO. (2016). *İzmir Resimleri. İzmir Ticaret Odası*. 11 Ocak 2016 tarihinde <http://www.izto.org.tr> adresinden erişildi.
- Kavramsal Olarak Kent ve Temel Özellikleri*. (2015). 29 Aralık 2015 tarihinde <https://www.ekodialog.com/kent-ekonomileri/kentler-ve-temel-ozellikleri.html> adresinden erişildi.
- Kaya, E. (2007). *Kentleşme ve Kentlileşme*. İstanbul: Okutan Yayınları.
- Kaya, E., Şentürk, H., Danış, O. ve Şimşek, S. (2008). *Modern Kent Yönetimi 1*. (2.bs.). İstanbul: Okutan Yayınları.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2016). *Turizm, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı*. 13 Ocak 2016 tarihinde <http://www.izmirkulturturizm.gov.tr> adresinden erişildi.
- Mumford, L. (1997). *The City in History*. New York: MJF Books.
- Özer, İ. (2013). *Kentleşme, Kentlileşme ve Kentsel Değişme*. Bursa: Ekin Yayınları.
- Şenyapılı, Ö. (2005). *Ne demek İzmir; Buca, niye Buca!?*. Ankara: Odtü Yayıncılık.
- Sevindi, N. (2003). *Kent ve Kültür*, İstanbul: Alfa.
- Türk Dil Kurumu (TDK). (2016). 23 Ocak 2016 tarihinde <http://www.tdk.gov.tr> adresinden erişildi.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (2016). *Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları 2015*. 17 Şubat 2016 tarihinde <http://www.tuik.gov.tr> adresinden erişildi.
- Weber, M. (2012). *Şehir ve Modern Kentin Oluşumu*. (M. Ceylan Çev.). İstanbul: Yarın.
- Yaranga, O. (2002). *XIX. yüzyılın ilk yarısında Fransız gezginlerin anlatımlarında İzmir*. (G. Tümer Çev.. İzmir: İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayınları.